

givet, at en Statsinstitution som Statsbanerne skulde begunstige et enkelt Land paa et andet Lands Bekostning. Jeg tror, man skal være varsom med at fremsætte Udtalelser af den Natur, i alt Fald maa man dog fremlægge sine Sager lidt mere ligefrem bevist, end det forekom mig, at det ærede Medlem gjorde, i alt Fald forekommer det mig, at en Henvendelse eller en Udtalelse af denne Natur bør rettes til Ministeren, inden de fremsættes her i Tinget.

Jeg tillod mig forleden at rette en Forespørgsel — jeg tænkte mig nærmest, at det skulde være til den højtærede Landbrugsminister — angaaende, hvorledes det økonomisk stillede sig med Gennemførelsen af Loven om Fiskerilaan. Da jeg ikke har faaet Svar herpaa, henstiller jeg atter om at faa dette Svar af Landbrugsministeren eller af en Grund, jeg straks skal nævne, maaske af den højtærede Finansminister.

Jeg har ogsaa tilladt mig at udtale mig om Husmandsloven baade i Foraaret og ogsaa nu. Der er derefter faldet en Række Udtalelser, bl. a. mente det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov), at denne Sag fra min Side burde tages op til en nærmere Undersøgelse bl. a. i en Ferie. Jeg vil da gøre opmærksom paa, at det, jeg har sagt, er vel motiveret, og jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem egentlig vil kunne modsige mig. Det er dog givet, at vi her ere komme ind paa en økonomisk Lovgivning, der er uheldig, og som er kommen langt bort fra de Forudsætninger, under hvilke vi ere begyndte paa den. Den er uheldig, fordi der derved for bestandig borttages af Statskassen Beløb, som man ikke tidligere havde ventet, og den er uheldig ogsaa ved sine Konsekvenser. Nu er det ganske kuriøst at se, hvorledes en Række af Talere har fremhævet Skyggesiderne ved den Maade, hvorpaa Loven er ført ud i Livet og vedblivende føres ud i Livet, skønt det nu er en halv Snes Aar siden, vi begyndte derpaa. Saaledes fremhævede, tror jeg, det ærede Medlem fra Odder (Jakobsen), at der er den Skyggeside ved denne Sag, at Gaardene parteres. I høj Grad sker dette ved de mindre Gaarde, man slagter dem, man laver Konsortier, og derved fører man Sagen ind i den private Spekulation. Han mener, at der bør sættes en Stopper derfor, han kender Tilfælde, hvor en saadan privat Spekulation har gjort Jorden halvtredie Hundrede Kroner dyrere pr. Tønde Land. Det er

ogsaa et Forhold, jeg har nævnt i Foraaret. Det kom ogsaa frem andetsteds som en stor Skyggeside, at Statshjælp til den paagældende slet ikke bliver en Hjælp til dem, men derimod en Indtægt for Jord-ejerne.

Dernæst fremhævede det samme ærede Medlem, at Statshusmandssagens Udvikling har ført til et andet Onde, nemlig til, at der ikke er saa stor Efterspørgsel efter selvejende Husmænds Jord, saaledes at Værdien af denne Jord, den Værdi, som den paagældende ved et langt Livs Arbejde efterhaanden har arbejdet op, ligefrem tages fra ham. Han mister Udbyttet af sit Arbejde. Jeg skal ikke kunne sige, hvorvidt denne Betragtning er rigtig, men det ærede Medlem, som i øvrigt har udtalt sig imod mig, gjorde denne Betragtning, som er en ret alvorlig Anke, gældende mod denne Sag.

Det ærede Medlem fra Aalborg (N. C. Christensen) havde ogsaa sine store Betæneligheder, idet ogsaa han gjorde gældende, at Jordprisen stiger, og at disse Mennesker efterhaanden faa baade 1ste og 2den Prioritet og derved blive gjorte til gældbundne Folk. Der synes at være stor Uenighed mellem det ærede Medlem og det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov) om, hvad der egentlig tilsigtes med denne Lov. Det ærede Medlem fra Aalborg gjorde nemlig gældende, at man ved denne Statshusmandslov paa naturlig Maade skaffede Arbejde for den *overflødige* Arbejdskraft, som ellers ikke kunde faa Anvendelse ude paa Landet. Men det ærede Medlem fra Grenaa gjorde gældende, at man maatte se at komme bort fra disse Understøttelser af arbejdsløse, thi ude paa Landet have de saa stærkt Brug for Arbejdskraft, at de kunne bruge mange af de arbejdsløse derude. Det er den stik modsatte Betragtning. Men naar det ærede Medlem fra Grenaa synes at kræve nærmere Eksempler, skal jeg bede det ærede Medlem undersøge, hvorledes det er gaaet med Parcellerne fra Gaarden Matrikelnummer 1 a Svinninge By, Aalum Sogn, Sønderlyng Herred, Viborg Amt, og saa undersøge, hvorvidt det, der er foregaaet der, er i Overensstemmelse med de Forudsætninger, der ligge til Grund for denne Sag. Jeg skal endelig nævne, at Hovedorganet for de Radikale her i Byen — og man tør maaske nok sige, at de Radikale have dyrket Husmandssagen — for et halvt Aar siden udtalte en ret knusende Dom over denne Sag, saaledes som den havde udviklet sig. Det gjorde gældende